

Naše praxe

ZENOVÝ MISTR SEUNG SAHN

Náš svět stojí na třech sloupech: času, prostoru, a příčině a následku. Odkud se však bere čas a prostor? A kdo vytváří příčinu a následek? Čas, prostor i příčina a následek byly vytvořeny myšlením. Naše myšlení vytváří vše. Proto jsou také tyto tři sloupy, který podpirají náš svět, vytvářeny naší myslí.

Když však naše mysl zmizí, zmizí i myšlení. A zmizí-li myšlení, zmizí i čas, prostor, příčina a následek, a objeví se prázdný svět. Prázdný... úplně prázdný. Jinak se tomuto prázdnému světu říká také „Podstata“. Prázdnota je totiž podstatou celého vesmíru: podstatou člověka, podstatou psa, podstatou všeho.

Deset tisíc dharem se vrací do jednoho. Odkud se vzalo toto „jedno“? Při kong-anovém rozhovoru udeří každý do podlahy: bum! Všechno se stává jedním bodem: v tu chvíli není žádné jméno, žádná forma, žádný prostor, žádná příčina a následek, žádný čas... vůbec nic. Říká se tomu Absolutno. Pokud v souvislosti s absolutnem otevřete ústa, už jste udělali chybu. Pouze jednejte.

Budete-li tento bod udržovat dlouhou dobu, budete jasně vidět, jasně slyšet, jasně vnímat čichem, chutí, hmatem, jasně myslet i jasně jednat. Což znamená, že nebe bude modré, strom zelený, pes zaštěká „haf haf“ a cukr bude sladký. Když potom vidíte, slyšíte, cítíte... všechno – právě takové, jaké to je – je pravdou. Pravda je za časem a prostorem, za příčinou a následkem. Tam žádné protiklady neexistují. To je Absolutno. Dosáhnete-li tohoto bodu, dosáhnete Pravdy.

Jak může tento bod správně fungovat? V naší praxi je nejdůležitější správný směr – s ním je možné také správně žít. V tomto světě je velmi mnoho utrpení. Jak pomáhat všem bytostem? Říká se tomu jednání bódhisattvy. Když dosahujeme okamžik za okamžikem probuzení a udržujeme jasnou mysl, jsou správný směr a správný život vždy přímo před námi. Potom naše jednání, náš život a my nejsme nikdy odděleni.

Když však tento okamžik jasný není, pak nás čas i prostor, příčina a následek kontrolují. Naše mysl vytváří svět, ve kterém je subjekt a objekt. Je-li naše mysl jasná, subjekt i objekt zmizí. To je Absolutno. Potom je před námi všechno jasné a můžeme tomuto světu pomoci. To je podstatou naší praxe.

– Přeložil Jirka Lnenicka